

talske Krise, under hele Angora-Historien. Ja, man kan egentlig ikke bruge stærke Ord nok til at fordømme den ukontrollerede private Vaabenhandel og Vaabenfabrikation. I Saint-Germain blev der den 10. September 1919 afsluttet en Konvention, der skulde forbyde den, og Staterne har sagt: Vi gaar med, hvis de andre Stater gaar med. Men nu svarer de Forenede Stater, at de kan ikke gaa med, ikke fordi de er imod Princippet i det, men det er med det formelle, der er noget i Vejen. Det er at haabe, at der til næste Aar maa kunne findes en Form, som kan tilfredsstille de Forenede Stater.

Derefter drøftedes de kemiske Krigsvaaben. Ja, det er et af de Spørgsmaal, som sætter en ganske i Knæ, Spørgsmaalet om disse kemiske Opfindelser, som er gjort under Krigen, og som det blev sagt dernede: man er klar over, at efter Krigen er der sket store Fremskridt i Retning af Opfindelser paa dette Omraade saavel som med Hensyn til Fabrikation af Aeroplanbomber. Det er et forfærdeligt Spørgsmaal, som vi staar overfor, og som vi synes at staa uhjælpelige overfor. I Fjor blev det bestemt, at man skulde henvende sig til alle Videnskabsmænd, om de ikke vilde offentliggøre alle de Opfindelser, de gjorde paa dette Omraade. Det var maaske noget naivt gjort, det er man da ogsaa gaaet fra i Aar, og man har derfor bestemt (Uro) . . . Det er mig aldeles umuligt at tale, naar dersidder nogen og fører høj Passiar foran mig . . . (*Formanden ringer*) . . . Man har derfor ogsaa i Aar besluttet, at den kemiske Krigsindustri videre Udvikling skal studeres, og at der skal afgives Beretning derom til næste Aar. Men Problemet er stillet, og man er opmærksom paa det forfærdelige deri.

Endvidere opfordres Forbundsraadet til at overveje, om Tidspunktet nu ikke er kommet til at undersøge, hvorledes Pagtens Art. 8, sidste Stykke, om Udveksling af militære Oplysninger kan udføres. Endvidere skal der om Washington-Konferencens Beslutninger om de sømilitære Rustninger sammenkaldes en international Konference, hvortil ikke alene Medlemmerne skal indbydes, men ogsaa Tyskland og Rusland og alle andre Lande, som ikke er Medlemmer af Folkeforbundet, idet man naturligvis ser, at det er en Nødvendighed, at alle er med. Det samme er Tilfældet paa det landmilitære Omraade. Men der var det saa, at Lord Robert Cecil kom med sit Forslag om internationale Garantitraktater, idet han udtalte: Det er ikke til at tænke paa, at vi kan faa alle Stater med

til Nedrustningen, hvis nogle af dem mener, at deres politiske Selvstændighed derved bliver truet. Hvis vi derfor skal faa alle med, maa vi have en Garantitraktat, hvorefter man i Tilfælde af Angreb faar Hjælp af Naboerne, faar Hjælp af alle dem, der har underskrevet Garantitraktaten, saa der derigennem ydes de paagældende den Sikkerhed, som de mister ved at nedruste. Det var dette Spørgsmaal, som satte Sindene i stærk Bevægelse. Den danske Delegation mødte med en Instruks fra den danske Regering, en fyldig, fortræffelig Instruks, som i Virkeligheden burde offentliggøres. Denne Instruks handlede Delegationen naturligvis efter og udtalte næsten ordret Instruksens Ord med Hensyn til Nedrustning og Garantitraktaten. Men det er jo ikke her Stedet til at tale om denne Instruks, den er ikke givet til Rigsdagen endnu, men den kan jo blive offentliggjort senere, hvis det bliver nødvendigt; der kommer jo senere en vidtløftigere Meddelelse fra Udenrigsministeriet til denne Forsamling ogsaa om dette Spørgsmaal. Den Erklæring, Delegationen derefter afgav baade i Kommissionen og i det offentlige Møde, gik ud paa, at Danmark kan ikke være enig med dem, der paastaar, at det vil være uforstandigt at tænke paa Afrustning, saa længe Krigsaarsagerne varer ved, og at man først maa søge at fjerne Krigsaarsagerne, før man kan stille imod Afrustning. Danmark mener tværtimod, at den stedfindende Rustningskonkurrence selv er en af de største Farer og en af de vigtigste Krigsaarsager, og at Begrænsning af Rustningerne i sig selv vil være en Formindskelse af disse Farer. Om Virkningerne af Nedrustning i Forbindelse med Garantitraktaten er det naturligvis ikke muligt at have nogen bestemt Mening, før man kender Udformningen af Enkelthederne og har Forstaelse af Rækkevidden af disse Garantitraktater. Men man kan dog fra dansk Side straks sige, at for et Land med Danmarks geografiske Beliggenhed og militære Styrke vil der være alvorlige Ulemper forbundet med at deltage i militære Aktioner udenfor Landets Grænser og ved at paatage sig Forpligtelser udover dem, Pagtens Art. 16 allerede paalægger. Det var det Synspunkt, den danske Delegation stod paa dernede i Henhold til Regeringsinstruksen, og dette Synspunkt fremsattes af Norge, Sverige, Holland og delvis af Svejts. Men der er det med Svejts, at det gør stadigvæk gældende: Vi har en Særstilling, og den maa vi holde paa. De kan derfor ikke saadan indtage samme Standpunkt som de andre, de har paa en Maade